Szegedi számadás

A JATE Szegedi Nemzetközi Építőtábora július 22-én „nyitotta meg kapuit". Az építőtáborban kétszer két hétig dolgoztak a magyar fiatalok, szegedi egyetemista lányok és többségben miskolci egyetemista fiúk. A Szovjetunióból és Lengyelországból érkezett 50 fiatal „vegyescsapata" (15—15 fő Odesszából, Lvovból, 20 fő Torunból) egy héttel később állt munkába, viszont végigdolgoztak három hetet, hogy aztán tíznapos jól megérdemelt pihenésre menjenek a nógrádverőcei Express Ifjúsági Táborba.

Az előző évekhez hasonlóan idén is a DÉLÉP-el kötött szerződést az építőtábor nevében a JATE KISZ Bizottsága. E megállapodás értelmében a fiúk közművesítési, kubikmunkát végeztek és a KISZ-védnökséggel épülő szalámigyárban dolgoztak, a lányok az MTA Biológiai Intézetében takarítottak, illetve Tarján városrészben vas épületelemeket mázoltak.

A vállalat vezetői meg voltak elégedve munkájukkal. „A szovjet fiatalok kiemelkedő teljesítményükért külön jutalomban részesültek. Mi egyértelműen hasznosnak ítéljük ezt a munkát. Szükség volt rá, hiszen munkaerőhiányt pótolt. Jövőre is elvárjuk az egyetemista építőborosokat!"

Teljesítmény és kötélhúzás

„Ha egy munkás napi teljesítményét száz százaléknak veszszük, ugyanezen munkakörben egy „amatőr" körülbelül 60 százalékos teljesítménnyel dolgozik, ami, építőtáborról lévén szó, tisztes eredménynek tekinthető." — mondta *Szalai János*, a TTK KISZ V. B. agit. prop. titkára, aki *Kiss Annával*, a JATE KISZ V. B. agit. prop. titkárával és *Répás Jánossal*, az NME III. éves hallgatójával együtt a tábor szervezője, vezetője volt.

„A kulturális program mindkét turnusban azonos volt. Számos rendezvényt bonyolítottunk le a JATE KISZ-klubjában, itt rendeztük meg turnusonként az ismerkedési estet, amikor is „ingyenes" sört ihattak a nappal alaposan kiszáradt torkú dolgozók. Szerepelt a programunkban városnéző séta is, a miskolci fiúknak — igyekeztünk gondosan szervezni — a szegedi lányok mutatták be a nevezetességeket. A külföldi csoportok mellett tolmácsok buzgólkodtak, s mint erről meggyőződhettünk, vendégeink teljes megelégedésére. A tábortűz lángjai a Tisza-parton lobbantak fel. Szalonnasütés, tréfás játékok, vetélkedők (kötélhúzás, lekvároskenyér-evés stb.) szerepeltek a műsorban. Szabadtéri előadáson az első turnus Gershwin jazz-operáját, a Porgy és Besst, a második turnus pedig (valljuk meg, nem nagy örömükre) az Igor herceget látta. A VIT jegyében lezajlott szellemi vetélkedőn értékes nyereményeket kaptak a csapatok. Az Ady téren megtartott kispályás futballbajnokságon is díjazásban részesültek a lelkes csapatok. Amikor turnusváltás volt, csak a külföldiek tartózkodtak a táborban, számukra orosz nyelvű Ki tud többet Magyarországról? vetélkedőt tartottunk. Orgonahangversenyen, az Illés- és az Omega együttes koncertjein vettek részt a táborlakók. Július 29-én pedig az Egyetemi Színpad társadalmi munkában bemutatta a Petőfi-Rock-ot. Az ünnepélyes záróesten osztottuk ki a pénzjutalmakat és a legjobb brigádoknak a verőcei beutalókat. Meg kell említeni, hogy a táborozók a másik szerződő fél fiataljaival is találkoztak, sör és lángos mellett zajlott le a baráti találkozó, majd Disc-jockey szórakoztatta a résztvevőket. Augusztus 12-én gyulai kirándulásra indultunk, 19-én pedig a szarvasi Arborétumot tekintettük meg" — tájékoztattak a tábor vezetői.

A tábor női labdarúgó mérkőzését magam is „megcsodáltam" a magyar és szovjet lányok küzdelméből (inkább a labdával küzdöttek, mint egymással) a vendégek kerültek ki győztesen.

Élményekkel gazdagodtak

A tábor utolsó napjaiban kerestem fel a lengyel csoportot, *Zbigniew Kwasniewski* a toruni Kopernikusz Egyetem tanársegédje, a lengyel csoport vezetője készségesen állt rendelkezésemre válaszaival. Elmondta, hogy otthon még nem volt építőtáborban. Az itteni munkával meg voltak elégedve, nem volt nagyon nehéz. Nagyon örül, hogy megismerkedhetett a magyar munkások életével. „Nekünk a munkanap talán egy kicsit hosszú volt — mondta a toruni jogász — hiszen fél 7-től fél 5-ig tartott. Igaz, nálunk nincs szabad szombat." Különös tetszéssel emlegette a Hágit, a Dómot, az újszegedi parkot, a magyar atmoszférát. Izlett nekik is a reggeli és a vacsora, de — a magyar srácokkal egybehangzóan — nagyon rossznak ítélték a munkahelyen, a DÉLÉP étkezdéjében felszolgált ebédet. A klub is jó szórakozási lehetőségeket nyújtott, sokat izgult a meccseken, az egyetemi színpad bemutatója nagy élményt jelentett valamennyiöknek. Elmondta még, hogy a nyelvi nehézségek ellenére is jól megértették egymást a magyar fiatalokkal. A két egyetem között jó a kapcsolat, amit az építőtáboron kívül is szorosabbá lehet tenni.

Jobban szervezni!

Kánikulai hőség uralkodott Tarjánban, amikor árkokon és törmelékkupacokon át botladoztam a fiúbrigádokat keresve. A hatfős „Élbrigádot" rövid keresgélés után meg is találtam egy épülő ház tövében, a jóleső árnyékban. A négy szegedi és két miskolci egyetemista már befejezte munkája érdemleges részét; mintegy 60 méternyi járdát építettek meg. Láthatóan jól érezték magukat, bár mint kiderült, akadt panaszolnivalójuk is. „Nem voltunk megelégedve a munkaszervezéssel, nem volt állandóan munkánk. A gyulai kiránduláson 50-en vettünk részt, a busz elromlott. Végigrohantunk a városon, aztán a zsúfolt strandon lötyögtünk pár órácskát. Szóval valamivel jobban is sikerülhetett volna! Visszafelé mindenesetre rekedtre énekeltük magunkat, vidám miskolci nótákra tanítottuk a szegedieket, például a Krampampulit is megtanulták. A szovjet srácokkal nagyon jól kijöttünk. Kár, hogy a klub csak 10-ig tartott nyitva. A munkaidő viszont egy kicsit hosszú volt, este aztán keveset láthattunk Szegedből. A tábortűzi műsort azért jobban is megszervezhették volna — mesélte a miskolci *Boross Péter, Czentye János* és a szegedi *Németh Attila.*

A táborozás tanulságai, amelyekkel a JATE KISZ legfelsőbb szervei is foglalkoznak: szükség van a külföldiekkel való megegyezés pontjainak körülhatároltabb, pontosabb megfogalmazására, amely mindkét felet kielégíti. Az idén például angol (!) nyelvű, több pontjában félreértelmezhető szerződést kötöttünk a lengyelekkel. Az odesszai küldöttség nem tudott eljönni az építőtáborral kapcsolatos megbeszélésre, ezért a tavalyi megállapodást kellett felújítani. Csak a lvoviakkal sikerült precíz szerződést kötni, ennek alapján aztán ők többet kerestek. A lengyelek magatartása, munkamorálja felvetette a kérdést, amely ősszel a vb elé kerül, hogy tudniillik kérdésessé vált a toruni egyetemmel való építőtábori kapcsolat megújítása. A lengyelek egyedül a DÉLÉP munkaszervezését bírálták jogosan. Ugyanakkor meg kell mondani, hogy a vállalat maximálisan betartotta kötelezettségét, az üres munkaórákat is elszámolta.

S végezetül a tábor kedvező mérlegéről valamit. 170 fiatal dolgozott a Nemzetközi Építőtáborban. Egy kis számolás a táborvezetővel és pontosan tudjuk, hogy 18 ezer munkaórát teljesítettek. A tábor végül is nyereséggel zárt, 231 ezer forintból (bruttó nyereség) kifizettek 189 ezret az összes költségekre, így több mint 40 ezer forint tiszta haszon maradt.

Cs. A.

„Kollégiumépítők"

A SZOTE helyi építőtáborában az Apáthy István kollégium átalakítási munkálatain négy turnusban 58 hallgató tevékenykedett, összesen 5800 munkaórát teljesített. A félmillió forintos építési költségből körülbelül százezer forintot vállaltak magukra a diákok. A Városgazdálkodási Vállalat mint kivitelező, szeptember 10-re vállalta az első ütem befejezését. A fenti dátum a második és a harmadik emeleti rész felújítási munkálatainak befejezését jelöli. Ismerve az építőipar nehézségeit és az ebből fakadó határidőmulasztásokat, túlzás nélkül állíthatjuk, hogy felelősségteljes feladatra vállalkoztak a társadalmi munkára jelentkező hallgatók.

Odaadó munkájukkal ugyanis nagymértékben hozzájárulhatnak a határidő pontos betartásához. A tét tehát nagy! Rágondolni is rossz, milyen nehézségeket okozna egy esetleges határidő mulasztás.

Ottjártunkkor hamisítatlan építőipari kép fogadott. Itt is, ott is találkoztunk „kihasználatlan" munkaerővel. Az udvaron például ketten végezték a vödör centirozás „felelősségteljes" műveletét, három diák-segédmunkás pedig szabályos időközönként csiga segítségével téglákat küldött a harmadik emeletre. A folyosón *Kiss József* művezető mellének szegeztük a provokatív kérdést: elkészülnek-e határidőre? A szakember nem sietett a válasszal. Megfontolt szavai hallatán azonban szinte láttuk a csinos szobákat, a modern kiszolgálóhelyiségeket, és a minden igényt kielégítő szociális létesítményeket. A művezető azonban csak „sámán". Terveit, elképzeléseit a kétkezi munkások valósítják meg. A szakmunkások mellett tehát az itt tevékenykedő orvos, és gyógyszerészhallgatók is sokat tehetnek a siker érdekében.

Csótó Edit, másodéves gyógyszerészhallgatót mozaiklábazat tisztogatása közben zavartuk. A riportalany örömmel vette érdeklődésünket és a kezében levő mozaiklapot félrerakva készségesen válaszolt kérdéseinkre.

— Eddig minden esztendőben voltam építőtáborban. Úgy éreztem, az idén itt tudok legtöbb hasznot hajtani, ezért jelentkeztem a cseppet sem vonzó építőipari munkára. Ebben a turnusban huszas létszámú diákbrigád segít a Városgazdálkodási Vállalat munkásainak. A munkaidő egyébként reggel hattól délután négy óráig tart, délben azonban az építőiparban szokásos hosszú ebédszünetet tartunk. — Befejezésként még ennyit mondott a botcsinálta mozaiklap tisztítója:

— Nem az a kimondott női munka, de ha szeptemberben beköltözhető állapotba kerül a második és a harmadik emelet, akkor nem volt hiábavaló a fáradozásunk...

Őszibarackos a Balaton partján

Fekete Volgánk vezetője nem tört Jackie Stewart, Jim Clark és a többi autós gyorsasági világbajnok babérjaira. Három és félórás út után tűnt fel a magyar tenger haragoszöld vize. Úticélunk, a balatonaligai KISZ építőtábor azonban sehogyan sem akart elénk tűnni. A déli és a keleti part csücskének alapos végigpásztázása után találtunk csak rá.

„Expedíciónk" tagjait, *dr. Ormos Jenőt*, a Szegedi Orvostudományi Egyetem oktatási rektorhelyettesét, *Koczor Lajost*, a SZOTE KISZ-bizottságának politikai munkatársát és e sorok íróját maga a táborparancsnok és „udvartartása" fogadta. A melegítőbe öltözött lányok repi itallal, egy-egy üveg Traubisodával kínálták a ritka vendégeket.

Hogy miért ritka? Nos, a szőbanforgó építőtáborban kizárólag lányok tevékenykednek. A vezérkar és a személyzet is a gyengébb nem képviselői közül kerül ki. Így azután szerénytelenség nélkül állíthatom, hogy a puszta megjelenésünk is ritka, mi több, kedves vendéggé avatott a négyszázegynéhány diáklány szemében.

A tábor takaros épületei közvetlen a tó partján helyezkednek el. Július 28. és augusztus 11. között ötvenhét szegedi diáklánynak nyújtottak otthont a kényelmes lakószobák. A SZOTE tizennyolc hallgatónővel képviseltette magát, közülük tizennégy fő az F 2-es brigád tagjaiként tevékenykedett a Badacsonyi Állami Gazdaság aligai őszibarackosában. Hogy milyen eredménnyel? Nos, erről valljanak az illetékesek.

Az „F/2-eseket" munkahelyükön, őszibarackszedés közben kerestük fel. A rektorhelyettes láttán többekben felmerült az elkövetkező esztendő megpróbáltatása. Ennek ellenére szemmel láthatóan örültek a Kórbonctan és Kórszövettani Intézet tanszékvezető egyetemi tanára látogatásának. Rövid beszélgetésünk során kiderült, hogy a koszt csapnivaló; ezzel szemben a napokban a Neoton együttes koncertezett a táborban és ez, valamint a hasonló jellegű kulturális programok elviselhetővé teszik ittlétüket. A norma teljesítése érdekében a beszélgetést délután folytattuk.

Ebéd után a lányok gyanúsan rendes körletében találkoztunk újra a brigáddal. A lányok büszkén újságolták, hogy az utolsó három nap teljesítményének értékelése alapján az előkelő ötödik helyen állnak a munkaversenyben. Nem is olyan rossz eredmény ez, különösen ha figyelembe vesszük, hogy „melléküzemágként" sportversenyek rendezésével is foglalkoznak. Ők szervezték ugyanis a tábor sportéletét. A különböző bajnokságok — kézi-, röp-, tollaslabda, sakk, asztalitenisz, futball — eseményein játékvezetőként működtek közre. Nemcsak a versenybírói pulpituson, hanem a küzdőtéren is megállták helyüket. Kézilabdacsapatuk a négyes döntő egyik résztvevője volt, míg sakkban, *Selypes Ágnes* másodéves orvostanhallgató révén ezüstérmet szereztek. Egy sajnálatos sérülés is történt. *Kovács Zsuzsa* elsőéves gyógyszerészhallgató kézilabdázás közben lábujjtörést szenvedett és a tábor elhagyására kényszerült.

Nagy Mária elsőéves gyógyszerészhallgató örömmel mondta, hogy augusztus 21—26-a között a KISZ KB kijevi jutalom üdülésén vesz részt. A Lendület SK röplabda-csapatának egyik erőssége példamutató magatartásával és jó munkájával érdemelte ki felettesei választását.

Czucza Éva másodéves orvostanhallgató a tábor kulturális programját dicsérte:

— Filmvetítések. Ki mit tud? vetélkedők, koncertek tették változatossá szabad időnket. Aki nem gondoskodott olvasnivalóról, azt a tábor kölcsönkönyvtára segítette ki egy-egy kötettel. Augusztus 5-én közös hajókirándulást tett

ŐRJÁRAT 1973, ÉPÍTŐTÁBORI ŐRJÁRAT

brigádunk Füredre. Strandoltunk, megcsodáltuk a külföldi kocsikat az Annabella szálló előtt, ittunk egy-egy pohár badacsonyi bort és csak az esti órákban tértünk vissza főhadiszállásunkra.

A Szegedi Tanárképző Főiskola 14 diáklánya, az aligai G/3-as brigád nem közös kirándulással, hanem fürdéssel, a Ki mit tud? vetélkedő szervezésével, esti tóparti nótázással pihente ki az őszibarack osztályozás és csomagolás fáradalmait.

— Persze, lényegében nem lehet fáradalmakról beszélni — mesélte *Lővei Kati* — mert a reggel 7-től tartó ötórás műszak munkája nem volt nagyon megerőltető. (Főleg, ha ebbe az öt órába azt is belekalkuláljuk, hogy reggelenként rendszerint késett a lányokat a munkahelyükre szállító autóbusz, vagy ha az nem, késtek a lányok...)

Lehet, hogy ezért maradt idejük és energiájuk főiskolásainknak arra, hogy megnyerjék a tábor tisztasági versenyét? Egyébként munkájukkal nem vallottak szégyent, lelkesen, becsülettel dolgoztak. Sőt, „kollégiumi műszak"-ot is teljesítettek. Rendes munkaidejükön túl három órát dolgoztak, felajánlva ennek munkabérét a KISZ által patronált kollégiumi építkezések javára.

Mire e sorok napvilágot látnak, már bizonyára kedves emlékként él a lányokban az aligai két hét. Elfelejtették a hajnali ébresztőket, a barackcsomagolás nehézségeit. Az is elképzelhető, hogy egy-egy vizsga előtt némi nosztalgiával gondolnak majd egyesek arra az őszibarackosra ott a Balaton partján...

THÉKES ISTVÁN

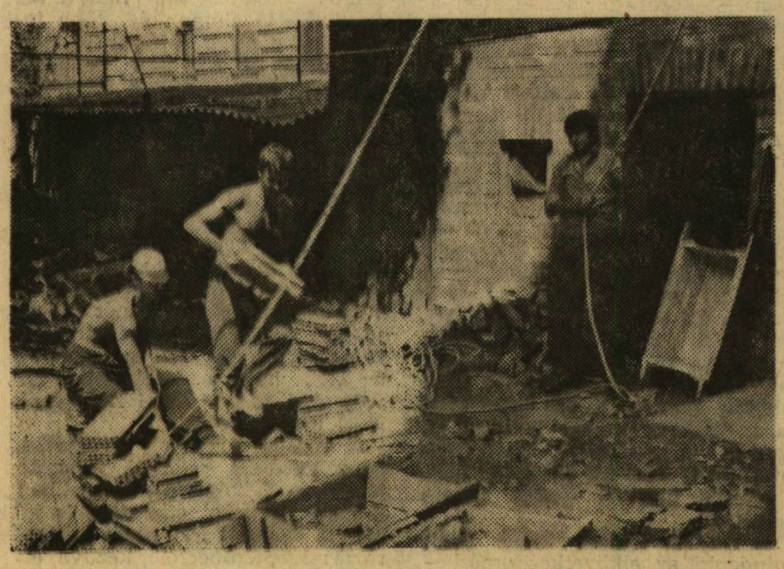

„Nomadizálás Pusztaszerte"

„Ősi szerzett törvényeket Árpád..." — írta Vörösmarty, s ez a mondat volt a pusztaszeri tábor mottója is. A KISZ Csongrád megyei bizottsága és a szegedi Móra Ferenc Múzeum által szervezett ifjúsági régésztábor életéről, munkájáról, az ott szerzett élményekről hűen, részletesen beszámolni egy rövid újságcikkben aligha lehet. Éppen ezért csak néhány jellemző momentum felvillantására vállalkozom.

Tudományos felfedezés

Az ásatás négy évvel ezelőtt kezdődött, *dr. Trogmayer Ottó*, a Móra Ferenc Múzeum régészigazgatója vezetésével. S olyan X—XI. századi templom alapjai kerültek most a napvilágra, amelynek díszkapuját francia építőmester faragta (sírját a múlt évben találták meg). Az idén egy görög főpap sírja is előkerült, benne a pásztorbottal és az tanúsítja a templom régiségét, X—XI. századi voltát. A templom fénykorát 1200 körül élte, összesen nyolc építési periódus váltja egymást rajta. Bebizonyosodott, hogy a tatárjárás után a templomot és a kolostort fallal, sánccal erősítették meg. A XVI. századtól hanyatlásnak, pusztulásnak indult Pusztaszer, s ezután a környező falvak mondhatni innen építkeztek. Úgy elhordták a templom és a kolostor követi, hogy a felszínen semmi sem maradt, a föld alatt kell hát kutatnunk.

Ezen a nyáron június közepétől július végéig a kolostor feltárásán dolgozott három csoport lelkes fiatal, közülük az egyik, a középső turnusban dolgozó nemzetközi gárda volt.

Nemzetközi brigád

Cseh, finn, német, holland, belga, dán, svéd, angol és amerikai fiatalok kutatták szorgalmasan őseink nyomait. Hogy miért? Mi hozta ide őket? *Steven W. Popper*, aki Amerikából, a Mineapolisi egyetemről jött ide, ezekre a kérdésekre ha lassan és a nyelvet törve is, magyarul válaszolt: — Ismerkedni akartam Magyarországgal. Meg akarom tanulni a nyelvet, ismerni a népet. (Később kiderült, hogy ehhez odahaza öt hónapig „alapozott", tanulta nyelvünket és történelmünket — bőven volt alkalma a táborban ismereteit gyarapítani.)

Dana Belanyikova, az egyik csehszlovákiai gyár könyvtárosa viszont az angol nyelvet gyakorolni jött a nemzetközi ifjúsági táborba.

— És még azért is — mint elmondta —, mert fontosnak tartom, hogy a szocialista országok fiataljai minél többen és minél több alkalmat keresve elmondják a kapitalista államokban élőknek, hogy milyen nálunk valójában az élet. Egy-egy ilyen táborban sokat tehetünk és kell is tennünk azért, hogy megismertessük más nemzetek fiait és lányait hazánkkal. Ezért örülök, hogy itt lehettem, meg azért is, mert rengeteg kellemes, szép élményt viszek haza és mesélek majd el erről a táborról a magyar diákokról, a népről és erről az országról.

A helsinki egyetem diákja, *Martti Nikunen* beszélgetésünkkor helyeslően bólogatott Dana szavaira, majd elmondta, hogy:

— Éppen azért jöttem ide, mert keveset tudok a szocialista országokról és szerettem volna megismerni rokon népünket. Amit itt tapasztaltam, a rengeteg élményem meggyőzött arról, hogy hasznos lenne jobban ápolni testvérkapcsolatainkat, erősíteni az egyetemek és egyetemisták közötti barátságot is.

Biztos vagyok abban, hogy a *Papp István* IV. éves bölcsészhallgató által vezetett első nemzetközi ifjúsági régésztáborban sok barátság született. S ezért kicsit sajnálom, hogy én nem a nemzetközi brigáddal, hanem a harmadik turnusban, július 16 — 28. között dolgoztam Pusztaszeren.

A munkaidőt napi hat órában szabták meg, s ez nem is volt olyan hosszú, főleg akkor nem, ha már hajnalban, kakasszóra nekilendült az ember. A nap hőse mindig az volt, aki szobrot, díszes követ, márványt, vagy falat talált. Persze, egy-egy sírnak is nagyon örültünk, bár ezek melléklete kevés volt, javarészt nemzetiségi-címeres ezüstgyűrűk, övcsatok. A délelőtti munkát megérdemelt pihenés követte. Ki-ki pingpongozott, sakkozott, rádiót hallgatott, tévét nézett, olvasott, (mert a tábornak saját könyvtára is volt). Este szinte véget nem érő nótázás következett tábortűz mellett — a takarodót ugyanis önkényesen eltöröltük. Vasárnaponként még filmvetítést is tartottak számunkra. Ki ne érezte volna jól magát egy ilyen jól felszerelt táborban? Mert ha igaz is, hogy a legeslegelső évben az ásatás kezdetén „nomadizáltak Pusztaszerte", mi, akik idén töltöttünk hasznos, élményekben gazdag két hetet Ópusztaszeren, ezt már nem mondhatjuk. Inkább köszönetet kell mondanunk azoknak, akik a tábort szervezték, irányították.

SCHWARCZ KLÁRA

Miskolci mozaik

Mezőcsát határában az építőtábori divat: kék munkaruha. A szegedi egyetemista lányok szerint: — Ké'k vagy nem ké'k, az almafák között, a kánikulában kényelmesebb a fürdőruha.

— Legalább annyival jobb, mint a kapálás helyett beígért gyümölcsszedés lehet.

— És mint a Helyőmenti Állami Gazdaság konyhájának a levese jobb a menzainál.

— Meg amennyivel előnyösebb az itteni hajnali fél ötös ébresztőnél a háromnegyed nyolckor kelés az Irinyiben...

A miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem KISZ építőtáborában vélekedett így a JATE 14 hallgatója. (A lányok külön kérésére „a pontosság kedvéért": kilenc jogász, négy TTK-s és egy bölcsész dolgozott ott augusztus elején.) Az almafák árnyékában lelkesen, egymásnak adva a gondolatot, a poént, szinte mind egyszerre számoltak be élményeikről, munkájukról látogatóiknak — *dr. Végh Gyulá*nak, a JATE pártbizottsága titkárhelyettesének, *Misán György*nek, a JATE KISZ-bizottsága munkatársának, *Borbás Géza* táborvezetőnek és lapunk munkatársának. Mutatták a kapanyél feltörte tenyerüket: — Ezt „elengednénk". Az első napokban nehezebben megy a munka. Nagyon hosszúnak tűnik a napi 11—12 órás munkaidő. — Főleg azért, mert utána hétköznapokon nincs *tap-tap!*

Ez utóbbi táborzsargon hallatán értetlenül néztünk össze, a lányok pedig nevetve magyarázták, hogy a tap-tap a Miskolctapolcai sétákat jelenti.

— Nagyon szép a környék is, az egyetemváros is. Jó lenne belőle hazavinni pár hegyet, néhány szép és kényelmes épületet!

— Szívesen kollégiumot cserélnénk a műszakisokkal — vélekedtek az Irinyi kollégiumból jött lányok, aztán hozzátették: — csak akkor, ha éjszakai takarónak legalább 2 pokrócot kapnánk.

Kiderült, hogy fáznak éjjelente. A táborvezető azonnal ígért „pokrócpótlást". Sőt, amikor a lányok elpanaszolták azt is, hogy este 7 óra után nem tudják feladni leveleiket, a táborparancsnokság alkalmi postahivatal szerepét is vállalta. Akkor viszont csodálkozott Géza, amikor a lányok arra kérték: — Ha lehet, intézd el, hogy ne legyünk a gazdaságban ősmagyarok!

Nagy nevetés közepette kiderült, hogy kést kérnek, mert a „mindenre jó, csak ezt adunk" kanállal nem tudják szétmarcangolni az ebédre kapott húsokat.

Az említett apró hiányosságok ellenére *Bottyán Gizella, Sulyok Hedvig, Zoltán Erna, Módos Anna, Hámori Anikó* és társaik láthatóan nagyon jól érezték magukat a táborban. A 170 fős létszámú turnusban bolgár és német egyetemistákkal, a miskolci egyetem leendő elsőéves hallgatóival dolgoztak együtt. Természetesen, nemcsak a munka, a szórakozás is közös: „És kellemes, mert minden fejre esik öt srác." Jók a klubestek, a hétvégeken lehet „víg kend"-et játszani a tapolcai strandon. Hetente kétszer mozielőadás, kirándulnak Egerbe, Aggtelekre. Tábortűzzel és szalonnasütéssel záródó éjszakai akadályversenyt is szerveznek.

A lányokkal eltöltött röpke óra alatt meggyőződhettünk arról, hogy jól érezték magukat az NME építőtáborában. Lehet, hogy a következő években lesznek közülük olyanok, kik követik *Süli Máriát*, aki idén másodszor táborozott Miskolcon, ötödik nyarát töltve építőtáborban?! Mindenesetre az augusztus eleji délutánon azzal búcsúztunk: viszlát jövőre is Miskolcon.

Komplex államvizsga

Egy évvel ezelőtt a címben szerepelő fogalom még szinte pánikhangulatot keltett tanárjelöltjeink körében. Idénre megnyugodtak a kedélyek, s az új rendszerű, szaktárgyi ismeretben alkalmazáscentrikus államvizsgáztatás polgárjogot nyert.

Oktatáscentrikus vizsga

A Bölcsészettudományi Karon a történelem szakosok a tavalyi tapasztalatok figyelembevételével készültek és vizsgáztak. A tanszék a tanév és a második félév elején részletes tájékoztatást adott a követelményekről, folyamatosan készülhettek a hallgatók egész évben. A vizsgán a tanárjelöltek egy-egy szaktárgyi tételt húztak, amelyek átfogóak voltak és hozzájuk organikusan kapcsolódtak a világnézeti kérdések. A feladat az volt, hogy a kapott témakörből óravázlatot készítve mondják el, hogyan tanítanák azt meg a diákokkal. A tétel kidolgozásához a rendelkezésre álló egy óra alatt szemelvénygyűjteményeket, forrásokat, lexikonokat, szemléltető eszközöket vehettek igénybe. *Dr. Szántó Imre* egyetemi tanár, az egyik államvizsgabizottság elnöke a vizsgákon tapasztaltakról a következőket mondta:

— A hallgatók többségének felelete oktatáscentrikus volt, jól fel tudták használni a gyakorló tanításokon szerzett tanítási készségüket. A szaktárgyi ismeretek mellett a világnézeti problémákat is jól beleépítették a tételekbe, bizonyítva, hogy a dialektikus és történelmi materializmus kezd szemléletmódjuk szerves részévé válni. Sajnos, napjaink eseményeit — felszínes sajtóismereteik alapján — nem tudják jól adaptálni, promt reagálni a napi politikai kérdésekre. Ezen javítani kell, és azon is, hogy a hallgatókat első évtől, folyamatosan készítsük fel erre a vizsgára. A szemináriumokon ne csak a szűk szakmai ismeretekre helyezzük ezentúl a súlyt, vonjuk szorosabbra a gyakorló iskolák és a szaktanszékek kapcsolatát — ezek látszanak a továbbfejlődés érdekében legszükségesebb tennivalóknak.

Tanítási, alkalmazási készség

Az orosz szakosok államvizsgájukat „szövegközpontú"-nak nevezték el. Ugyanis egy-egy irodalmi szövegből kiindulva kellett számot adniuk irodalmi, nyelvészeti és módszertani ismereteikről — magyarázni, mintha órát tartanának az iskolában. Általában jól vizsgáztak a tanárjelöltek. A dr. Pete István docens vezette államvizsgabizottság tagjai a középiskolai oktatás szempontjait figyelembe véve kérdezték a vizsgázókat — arra koncentrálva, hogyan tanítanak — és a végső jegyet közösen állapították meg. — Úgy tűnik — mondta a vizsgákat követően *dr. Pete István* —, hogy liberális a gyakorló iskolai szakvezetők osztályozása, differenciáltabban kellene az érdemjegyeket adniuk a jelölteknek. Számunkra viszont az is tanulság, hogy jobban kell ügyelni arra, az államvizsga ne a szigorlat megismétlése legyen, hanem elsősorban a leendő tanárok tanítási készségét, önállóságát mérjük. Több olyan szöveget kell adnunk témaként a jövőben, amelyet a középiskolában tanítandó íróktól veszünk, olyanokat, amik a mai szovjet kultúrával kapcsolatosak, s olyanokat, amik a gyakorlati nyelvi készségű feladatokat is szolgálják.

A magyar szakosok, mint arról a *dr. Csukás István* egyetemi tanár által vezetett bizottság államvizsgáin meggyőződtünk — a komplex államvizsga jó útjain járnak. A történészekhez hasonlóan jól előkészítették a jelölteket „a vizsgán tartandó órákra". A hangsúly itt is a megtanítási, alkalmazási készségen volt. A módszertan mellett azonban most még kicsit háttérbe szorultak a témák ideológiai vonatkozásai, a világnézeti nevelés kérdései. Feltétlenül jó és hasznos viszont az, hogy minden vizsgázótól kérdezik a témára vonatkozó legfontosabb szakirodalmat, elvárják, hogy ismerje a felhasználható szemléltető eszközöket, a pedagógiai, módszertani folyóiratokat.

A tanultak szintetizálása

A Természettudományi Karon két évig készültek a komplex államvizsga minél sikeresebb bevezetésére. A Művelődésügyi Minisztérium csak irányelveket adott, a keretet, amit a vizsgáztatóknak és a vizsgázóknak kellett tartalommal megtölteniök. Túlzás nélkül leírhatjuk, hogy a vizsgabizottság tagjai legalább annyira izgultak az új rendszerű államvizsga előtt, mint a vizsgázók, mint például *Csorba Attila* kémia-fizika szakos tanárjelölt. Attila két szaktárgyi államvizsgája között úgy vélekedett a komplex államvizsgáról, hogy „Az egyébként helyes kezdeményezés szerintem és hallgatótársaim többsége szerint további finomításra szorul. Most ugyanis aránytalanság volt az egyes tételek között. A kémia tárgykörében például a 15-ös és a 12-es tétel mintegy 60 oldalnyi tananyag, míg az 1-es tétel, egy paragrafus, csupán két oldal. Jó lenne az is, ha a tanár szakosokat egyetemi éveik alatt folyamatosan, jobban előkészítenék az államvizsgára."

Dr. Ketskeméty István, egyetemi tanár helyes kezdeményezésnek tartja az államvizsga ilyen rendszerű lebonyolítását. Mint mondotta:

— A komplex államvizsga az első olyan alkalom, amikor a hallgató az egyetemi anyagot a tanítás szempontjából gondolhatja át. Szintetizálnia kell a tanultakat, tehát végeredményben intelligencia kérdése is a sikeres vizsga.

A felelet előtti felkészülési időben sok segédeszköz áll a hallgatók rendelkezésére. Kérdés, nem túl nagy segítség ez?

— Nem! Csupán a jól felkészült hallgatók számára jelent ez segítséget. Akik a részismereteket nem kapcsolták össze, azokból szinte úgy kell kibányászni a tudást — válaszolta Ketskeméty professzor, majd mintegy összegezésképpen hozzátette: — Az egyetemek egyik legfontosabb feladata a képzést illetően, hogy az oktatást még jobban a pedagógusképzés céljához illesszük. Véleményem szerint a komplex államvizsga helyes kezdeményezés és megfelelően szolgálja a korszerű pedagógusképzést.

Fesztiválra készülnek

Július közepén a JATE népitáncosai Szegeden „edzőtáboroztak". A város különböző pontjain gyakoroltak, hol a Bolyai kollégium udvarán, hol az Ady téri épületben, hol pedig a Rókusi Általános Iskola területén zendült fel a tánclépéseiket kísérő zeneszó. Mégis naponta két próbát tartva, rendet tartott a Link Márta és Felföldi László vezette „kis együttes", hiszen neves koreográfussal dolgozhatták együtt. A Bartók Művészegyüttesből meghívták próbáikra a Szakszervezeti Néptáncfesztiválon Szegeden lévő Timár Sándort, aki felajánlotta további segítségét. A néptáncfesztivál valamennyi bemutatóját megnézték. Népzenei és néprajzi ismeretek szerzésére is fordítottak időt. A Juhász Gyula Művelődési Házban a Bartók és a Macedón együttessel találkoztak és egymás táncaiból tanulgattak. Felkészülésük a Felsőoktatási Intézmények Művészeti Fesztiváljára jól halad. Négy bemutatandó számból kettőt már betanultak. A legutóbb kapott ezüstérem jó munkára kötelez.

Még az elmúlt vizsgaidőszak végén a rendező bizottság meghívta a tudományegyetem irodalmi színpadát a IV. Nemzetközi Egyetemi és Avantgarde Színházak Fesztiváljára. Az együttes felkészülésének nyári állomásai:

Július 5-én, 6-án Szentesen szerepeltek az Országos Amatőr Rendező Tanfolyamon. Három szakmai bemutatót tartottak: Petőfi-Rock, Handke: Jövendölés, és egyórás stúdiómunka. Július 8-án 26 színpados kezdett el dolgozni a szabadtérin, a Mózes című produkcióban. Az Esti Hírlap és a Népszava kritikusai külön kiemelték a szegedi egyetemi színjátszók munkáját. A szegedi nemzetközi építőtábor résztvevőinek július 29-én bemutatták a Petőfi-Rockot. Augusztus 25-én a diósgyőri vár udvarán a Diósgyőri Nyári Várfesztivál alkalmából bemutatták a Petőfi-Rockot és a felújított Örök Elektrát. Augusztus 29-től szeptember 7-ig a nógrádverőcei Express Ifjúsági Táborban próbált az együttes.